

Aan de demissionair Minister van Basis- en Voortgezet
onderwijs en Media
Drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
Per e-mail: a.slob@minocw.nl

Onderwerp
Toezending oordelen over
hoogbegaafdheid in het basisonderwijs

Datum
2 juli 2021
Ons kenmerk
2021/0069/AvD/GR/LD

Geachte A. Slob,

Het College voor de Rechten van de Mens (hierna: College) informeert u hierbij over zijn recente oordelen in een zaak over hoogbegaafdheid in het basisonderwijs. Ik richt mij met dit oordeel tot u, als verantwoordelijk minister voor het basis- en voortgezet onderwijs. In deze brief schets ik kort de feiten van de zaak, het oordeel van het College en licht ik de aanbeveling toe.

Feiten van de zaak

De verzoekers in deze zaak zijn de ouders van een minderjarige dochter die hoogbegaafd is. Zij hebben het College gevraagd om te oordelen over de vraag of de school van hun dochter en het samenwerkingsverband waartoe de school behoort, de dochter hebben gediscrimineerd op grond van handicap of chronische ziekte. Verzoekers hebben gesteld dat hun dochter vanwege haar hoogbegaafdheid op een andere manier leert dan kinderen met een gemiddeld IQ. Zij heeft bijvoorbeeld minder herhaling nodig, heeft een hoge verwerkingssnelheid en leert op een abstracter niveau. Verzoekers zijn van mening dat de wijze waarop het huidige onderwijsstelsel is ingericht beperkend werkt en erin resulteert dat de kenmerken die voortvloeien uit haar hoogbegaafdheid een handicap is.

Oordeel met toelichting

Instellingen die werkzaam zijn op het gebied van onderwijs mogen geen onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte maken bij het aanbieden van of verlenen van toegang tot goederen of diensten en bij het sluiten, uitvoeren of beëindigen van overeenkomst ter zake (artikel 5b, eerste lid, WGBH/CZ). In deze zaak was allereerst de vraag of hoogbegaafdheid in dit geval kan worden aangemerkt als handicap of chronische ziekte in de zin van de WGBH/CZ. Het College heeft deze vraag ontkennend beantwoord.

Dat het onderwijssysteem op onderdelen onvoldoende aansluit bij de onderwijsbehoefte van hoogbegaafde kinderen in het algemeen en het aan de dochter van verzoekers geboden onderwijs in het bijzonder, betekent niet dat zij, waar het specifiek gaat om haar hoogbegaafdheid, volledig wordt gehinderd in of uitgesloten van deelname aan het onderwijs dat wel wordt aangeboden. Daarom concludeerde het College dat in het onderhavige geval niet kan worden gesproken van een 'handicap' in de zin van de WGBH/CZ.

Aanbeveling van het College

Ondanks de uitkomst in deze zaak doet het College in het licht van de onderhavige zaak vanuit zijn brede opdracht om als mensenrechteninstituut toe te zien op de naleving van mensenrechtenverdragen de volgende aanbeveling. Op grond van artikel 28 in combinatie met artikel 3 van het VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 1989 hebben hoogbegaafde kinderen net als ieder ander kind recht op onderwijs dat past bij hun onderwijsbehoeftes en leerpotentieel. Dit recht dient centraal te staan in het onderwijsbeleid. Hoogbegaafde kinderen kunnen dit recht alleen effectief uitoefenen wanneer de regering maatregelen treft die de ondersteuning voor hoogbegaafde kinderen borgen. Denk daarbij aan maatregelen die ervoor zorgen dat specifieke expertise wordt opgebouwd over de leerbehoeftes van deze leerlingengroep. In dat verband acht het College het tevens van belang dat voor de ondersteuning van deze kinderen geen extra kosten in rekening worden gebracht of andere (financiële) drempels worden opgeworpen.

Indien u het op prijs stelt, dan is het College uiteraard van harte bereid om deze brief nader mondeling toe te lichten. Voor nadere vragen of een toelichting kunt u contact opnemen met Nacha Rakraki, teamleider Communicatie & Externe betrekkingen, via n.rakraki@mensenrechten.nl of (030) 888 3888.

Met vriendelijke groet,

Mr. Adriana C.J. van Dooijeweert
voorzitter

Bijlagen (2): oordeel 2021-83 en oordeel 2021-84